

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12081

Tarih : 22.05.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4 Mayıs'ın Dersim Katliamında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında kanun teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 2-6-2025	Esas No: 2/3148

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
27 Mayıs 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
27 Mayıs 2025
No: 1635545

GENEL GEREKÇE

4 Mayıs 1937 tarihi, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en ağır ve karanlık sayfalarından biri olan Dersim 1938 Katliamı'nın resmi olarak planlandığı gündür. Bugün, Dersim'in hafızasında ve Dersimli kurumların belleğinde 'Roza Şae' (Yas Günü) olarak anılmaktadır. Dersim; yüz yıllardır bu topraklarda Kürt Kızılbaş-Alevi kimliğiyle, inanç, dil ve kültürünü direngen biçimde yaşatan bir halkın yurdudur. Anadolu'nun kadim halklarından biri olarak, Alevi felsefesini ve Kürt kültürel kimliğini birlikte taşıyan Dersim, farklılıkların bir arada, doğayla ve hakikatle uyum içinde yaşandığı özgün bir coğrafya olmuştur.

Dersim, 72 millete bir nazardan bakan Alevi inanç felsefesinin yaşamı şekillendirdiği bir yer olarak bu topraklarda kültürel zenginliğimizin bir parçasıdır. Tarihte hiçbir dönem kimliğini yok etmeye çalışan otoritelere baş eğmeyen ve özgür olmayı yaşam şekline dönüştüren Dersim, Osmanlı İmparatorluğu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'ne kadar hemen hemen tüm iktidarlar tarafından operasyon yapılması gereken bir coğrafya olarak görülmüştür.

Dersim'de 25 Aralık 1935 tarihinde 2884 Sayılı "Tunceli Vilayetinin İdaresi Hakkında Kanun" çıkarıp Tedip ve Tenkil Harekâtı için zemin hazırlanmıştır. 4 Mayıs 1937'de alınan Bakanlar Kurulu kararıyla da tarihin en kanlı katliamlarından biri Dersim'de gerçekleştirilmiştir. 15 Kasım 1937'de Pir Seyit Rıza, oğlu ve tüm yol arkadaşları Elazığ'da kurulan bir mahkeme tarafından asılmıştır. Resmi rakamlara göre 13 bin kişinin öldürüldüğü Dersim'de, yerel kaynaklarca 50 binin üzerinde insanın katledildiği, on binlercesinin de yurtlarından sürüldüğü bilinmektedir.

Sonuç olarak içlerinde masum bebekler, çocuklar, kadınlar ve yaşlılar dahil binlerce canın yaşamını yitirdiği Dersim Katliamının planlayıcılarından, uygulayıcılarına kadar, katillerinden tek bir kişinin bile bu insanlık suçuna karşı ceza almaması ve üstünün itinayla kapatılması, başta katledilen kişilerin yakınları olmak üzere vicdan sahibi herkesin yüreklerinde büyük bir yara açmıştır. Dersim katliamı gibi katliamların bir daha bu topraklarda yaşanmaması için hatırlanıp yüzleşilmesi ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması şarttır.

Bu anlamda böyle bir anma ve yas günü ilan edilerek; benzeri insanlık suçlarının yaratılmasına müsait bir zemin yaratılmasının önüne geçerek, toplumsal farkındalığın sağlanması ve bir kardeşlik bilincin aşılması amaçlanmaktadır.

Bu kanun teklifi ile; Dersim Katliamındaki kıyım sonucunda hayatlarını kaybedenlere yönelik duyarlılık ve farkındalık yaratmak amaçlanmış ve katliamın karar tarihi olan 4 Mayıs gününün Dersim Katliamında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü olarak ilan edilmesi öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4 Mayıs'ın Dersim Katliamında hayatını kaybedenleri anma ve yas günü olarak ilan edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**4 MAYIS'IN DERSİM KATLIAMINDA HAYATINI KAYBEDENLERİ ANMA VE
YAS GÜNÜ İLAN EDİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4 Mayıs'ın Dersim Katliamında hayatını kaybedenleri anma ve yas günü olarak ilan edilmesi kabul edilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.